

Posamezna štev. v Ljubljani in Trstu 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 5. jutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—. Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Izven Ljubljane in Trsta 6 vin. :

Uredništvo in upravnistvo je v Franciškanski ulici 8. Opolisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolji se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmi vrsta, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 303.

Klerikalne grožnje.

Svoje mnenje glede žensk volilk, glede nun in demonstracij smo povedali že v nedeljo in smo stvar popolnoma pojasnili. Ker pa je sobotni „Slovenec“ prinesel „Zadoščenje razžaljenemu ljubljanskemu ženstvu“ naj pridemo še par opazk.

Neka ženska, ki je prišla navskriž s svojo sosedo in doslej se ni imela dovolj izurjenosti v zmerjanju, je nam sporočila, — da je zato čitala Sušteršičev govor, da se je naučila, kako je treba zmerjati, in si je baje samo iz tega članka nabrala toliko psovaka na ženske in na moške, da je za vselej preskrbljena in dobro oborožena proti vsaki nasprotnici. Drugi ljudje so nam rekli, da so porabili oni dolgi govor za razne trebušne slabosti. Res, zadoščenje ki ga je dajal dr. Sušteršič ljubljanskemu ženstvu v hotelu „Union“, je čez vse imenitno in se je marsikdo ob njem zabaval.

Značilno je to, da so klerikalci v svoji obupnosti in onemoglosti posegli po ženah, ker se dajo najlažje za bobnanjem in lažmi fanatizirati in ni čuda, da so rekle ženske, ko so šle iz Uniona: Ko bi bile me volilke, me bi že pokazale libealcem. Dr. Sušteršič je šel tudi do skrajnosti, kajti poročilo govori o „smrtnobledih ljudeh“, ki so hoteli iz dvorane in pravi se tudi, da bodo gotovi ljudje na „večne čase pomnili“, če pridejo klerikalci v roke. To se pravi, da je klerikalno krščanstvo doseglo že tak vrhunec popolnosti, da bodo v svojem svetem navdušenju začeli naprednjake pobijati. Dr. Sušteršič je vpil, da kazen božja mora priti na „sramotilce“, sploh je klical s svojo žensko armado vse peklo nad nas, no pa se ni nič hudega zgodilo, kar nam je vendar še v tolažbo.

„Slovenčev“ poročilo o ženskem shodu je zelo popolno, čudno pa je, da ne pove, kake besede so klicale pobožne in čiste klerikalne žene pri imenu gospe Tavčarjeve. Teh besedi niso zakrivila razburjenje in nahujskane ženske, ampak oni dr. Sušteršič, ki je ženske hujskal. Z onimi besedami se je dalo veliko zadoščenje ljubljanskemu ženstvu. Kar pa se tiče glade „smrtnobledih“, prinašamo tu poročilo ene onih „smrtnobledih“. Zglasila se je pri nas gospa, ki je povedala: Šla sem v Union na shod, ker hodim v cerkev in sem kristjanka, kakor vsi. Ko se je imenovalo ime gospe Tavčarjeve, so se čule besede (mi jih ne ponavljamo g. Sušteršič!!) in sem rekla: Saj smo vendar vsi enega krsta in verujemo v enega Boga — tedaj pa so se okoli mene zazibali valovi, in ne vem, kako sem se rešila; neki moški je zaklenil vrata, ker bi sicer danes ne bila več živa . . . To se je zgodilo v Unionu, kjer se je reševala ženska čast in to zato, ker je žena v imenu vere protestirala proti najgusnejšim psovkom. Da bi ženske bolj razburil, je Sušteršič kazal dve karikaturi iz „Slov. Naroda“ in je naročil pri neki nuni neko pismo, ki ga je

prečital in nastalo je „nepopisno ogorčenje“, ko piše so se čitale besede, da „ako bi nas Bog ne varoval, lahko bi nas stalo življenje . . .“ Marsikdo se je nasmešnil, ko je čital to laž, kajti Bog vendar ni stal zraven kočije in če se niti okno ni „zlomilo“, ko je baje nekdo s palico udaril po njem — o čemer pa dvomimo, kajpotem. Kjer je mnogo gromenja, je malo dežja, tako je tudi z dr. Sušteršičevim govorom in s klerikalnimi grožnjami.

Srbski profesorji v Ljubljani.

Po lepem in odkritosrčnem sprejemu so se srbski profesorji podali skozi mesto in na Grad. Zvečer pa je bil v „Nar. domu“ prijateljski sestanek. Po pozdravnih nagovorih je podal profesor Živanovič krasen referat o razvoju srednjih šol v kraljevini Srbiji, ki je vzbudil veliko zanimanje.

Danes ni nobeno količjak večje mesto brez gimnazije. Belgrad ima danes 3 moške in 1 žensko gimnazijo. Celih gimnazij je 7. Razun tega ima 7 gimnazij po VI razredov in 4 po IV. razrede. Nobene gimnazije pa ne moremo imenovati čisto klasične ali humanistične, vse imenujemo lahko realne gimnazije. Poleg teh je v Srbiji tudi še 22 privatnih gimnazij, v celem tedaj 43 gimnazij, in sicer 28 moških in 15 ženskih, na katerih poučuje 452 moških in 150 ženskih učnih moči. Vseh učencev je na srednjih šolah 14.490 in od teh 12.380 na državnih šolah. V šolskem načrtu je odmerjen največ ur matematiki, in sicer 32. Skozi vse razrede se uči srščina, matematika in nemščina. Grški jezik popolnoma propada v zadnjih letih, ker se noben učenec ni prijavil „za grščino“. Ko je govornik končal svoj referat, je sledilo burno odobravanje njegovim besedam.

Potem je govoril z naše strani prof. dr. Ilešič, ampak ne o šolskih razmerah, ki so v primeru s srbskimi preveč mizerne, ker ne moremo doseči niti, da bi se vršil vsaj pouk v materinskem jeziku, nego je govoril o našem narodnem razvoju od Trubarja. Vodnika, Prešerna do danes. V soboto so srbski profesorji, razdeljeni v več oddelkov hospitalirali na I. in II. državni gimnaziji, na učiteljsku in mestnem dekliskem liceju. Na vseh zavodih so jih pozdravili ravnatelji. Po tem so gostje ogledali dež. muzej, ki jim je splošno zelo ugajal. Ob 1. popoldne je bil na čast srbskim gostom banket v hotelu „Tivoli“ ob sodelovanju „Slovenske Filharmonije“. Banketa so se udeležili tudi ravnatelji: dr. L. Požar, dr. J. Bezjak in J. Macher. Kolo napitnic je otvoril predsednik dr. F. Ilešič, ki je v iskrenem pozdravu proslavljal srbsko-hrvaško slovensko kulturno vzajemnost. Podpredsednik „Društva srbskih profesorjev“ dr. Stefanovič je navdušeno napil slovenskim tovarišem. Dr. VI. Ravnihar je nazdravil srbskim pro-

fesorjem kot kulturnim pionirjem, povdarjajoč važnost vzajemnega kulturnega dela. Govorila sta nadalje ravnatelj I. belgrajske gimnazije Sa-va Antonovič, ki je proslavljal Slovence kot marljive delavce na kulturnem polju in nazdravil slovenskemu narodu, in urednik R. Pustoslavšek, ki je povdarjal, da je bližnji Jugoslovanov najbolj mogoče na kulturnem polju.

Prof. J. Wester je analiziral kulturne stike med Slovenci in Srbi in nazdravil srbsko-slovenskemu bratstvu. Tvorinar Drag. Hribar je govoril, naj bi profesorji pri vzgoji mladine skrbeli tudi za gospodarsko izobrazbo. Prof. Milivoj Popović je naglašal, da ponesejo srbski profesorji najlepše spomine na Ljubljano in brate Slovence v Srbijo ter v imenu svojih tovarišev povabil slovenske profesorje, da posetijo Belgrad, ter se na licu mesta poučijo o srbskih razmerah. V tem smislu je govoril tudi dr. Kostić, zahvaljujoč se na brat-skom sprejemu in gostoljubnosti s strani slovenskih profesorjev. Po banketu je bil sprehod na Rožnik. Ob 8. zvečer je bil pri hotelu „Tivoli“ zadnji prijateljski sestanek, pri katerem je igrala godba „Slov. Filharmonije“. Tega sestanka se je udeležil tudi g. deželni poslanec in deželni odbornik dr. Ivan Tavčar z gospo soprogo. Na sestanku je pel kvartet pod vodstvom g. prof. dr. Kozine. V imenu srbskih profesorjev je govoril g. Jeremija Živanovič, ki je posebno nazdravil slovenski in srbski mladini. V imenu Ljubljane se poslovil od srbskih bratov dr. Ilešič s klici: na skorajšnje svidenje. V nedeljo jutraj ob 6 so se odpeljali srbski gostje z brzovlakom v Postojno. Na kolodvoru so se poslovili od njih dr. Žmavc, dr. Ilešič in več ostalih slov. profesorjev. Iz Postojne se vrnejo srbski bratje čez Reko naravnost v svojo domovino. Naši bratje so z navdušenostjo govorili, da ponesejo najlepše spomine na ure, prežete v Ljubljani. Dasi ni bilo vse, kako bi naša duša hotela, smo prepričani, da nam bratje ne bodo zamerili, ker poznao naše skromne razmere.

Iz slovenskih krajev.

Iz Škofje Loke. V zadnji nedeljski številki čislanega Vašega dnevnika vprašuje neki Vaš g. dopisnik iz Škofje Loke gospodo (t. j. odbor) v naši Čitalnici, kaj poredi k temu, ker je baje tukajšnji g. župnik Sinkovec nasproti svojim kimovcem izjavil, da bo za novoustanovljeno godbo gasilnega društva še kaj dal, a samo pod tem pogojem, da godba sploh ne bo nikdar igrala Čitalnici in ne Sokolu? — Takoj si je g. dopisnik že sam po svoje odgovoril, ko nadalje piše: „Odgovor je lahek: nič! In kdo je temu kriv? Vaša večna prizanesljivost in in malodušnost! Gospoda vzdamite se vendar enkrat, pokažite, da ste moške. Stopite že enkrat odločno na dan z Vašim prepričanjem in povejte, da si

ne daste od takega naduteža kot je naš župnik, tiščati pesti pod nos . . .“ Podpisani moram resnici na ljubo konstatirati, da čitalniški odbor ni niti s tukajšnjim gasilnim društvom in tudi ne z letega godbo imel in nima nikakega dogovora, da bo godba sploh kedaj igrala v Čitalnici. Zato se pač odbor sploh tudi še najmanj brigati ne more za grožnje, ki jih kdo izreče zastran te godbe in najsij je dotični grozitelj celo g. škofješki župnik Sinkovec sam, ki, kakor znano, niti čitalniški ud ni! Ako bo čitalniški odbor hotel za svoje prireditve rabiti kako godbo, si bode že znal v tem oziru pomagati kakor vselej doslej in zato mu gotovo ne bo treba nikamor molelovati za kako posebno dovoljenje, ker bo o tem, če bi bilo le treba, dajalo odgovor na edinem kompetentnem mestu, na občnem zboru. Čitalniškemu odboru se zatorej ne more šteti v zlo, ako se mu še vredno ne zdi kakorkoli reagirati na grozilne besede, ki jih je baje izustil g. župnik Sinkovec, v kolikor se tiče sodelovanja gasilne godbe v Čitalnici, ki bi navsezadnje sodelovala le proti plači, ako bi se to kedaj tudi zgodilo vzlic napominjani grožnji. To vprašanje naj, če hočeta, rešita gasilno društvo in g. župnik sama med seboj kakor vesta in znata, Čitalnica se v to ne more in ne mara vtikati! Ker nam je pa g. dopisnik v svojem pregorečem navdušenju očital prizanesljivost in malodušnost ter nas pozval naj se vzdamo in odločno nastopimo proti nadutežu itd., si dovoljujemo mu izjaviti, naj bo povsem prepričan, da bo sedanjim čitalniškemu odboru vedel in znal nastopiti s primerno resnostjo proti vsakomur, ki bi na kakoršenkoli način skušal omadeževati čast in ugled takemu zaslužnemu društvu, kot je naša Čitalnica, ki že skozi 50 let nevstrašno in v očigled raznim škodočelnim nasprotovanjem in tihotapskim rovarjenjem deluje vsedkar s čistim in jasnim namenom za resnično kulturno povzdigo našega naroda in bo v tem smislu delovala tudi v bodoče, četudi se ne bavi s politiko in ne prireja v svojih prostorih kake politične shode s huj-skajočimi govori proti nesomišljenikom, kakor to delajo razna druga nam posebno naklonjena „izobraževalna“ društva. Toliko v blagohotno vednost častitemu g. dopisniku in v pojasnilo slovenski javnosti, da bi se uvodom omenjeni dopis morda ne tolmčil tako, kakor da škofješka Narodna čitalnica v svoji ponižnosti klečeplazi pred kakimi njej nasprotujočimi župniki.

Avg. Nadilo, čitalniški predsednik.

Iz Kranja. Nikjer se ne čuje tako pogosto beseda „demokratizem“, ko pri nas v Kranju, tako, da je znana sedaj lahko že vsakemu otroku, res pa je nazadnje tudi, da nikjer ne pogrešamo demokratizma bolj, ko ravno v Kranju. „Jutro“ je že parkrat opravičeno udarilo po teh nezdravih naših razmerah, vendar pa zadnjikrat, ko se je govorilo o čitalniškem pevskem zboru, kritika, dasi zelo opravičena, ni bila namerjena na pravo adreso in je tudi sicer ono poročilo baš vsled tega

napravilo splošno precej mučen vtis. Kot krivega nezdravih razmer dolžilo se je pevovodjo g. Rusa, ki pa vendar ne more nič za to, če pevke takozvani „višjih“ krogov, ki smatrajo pevski zbor za nekako svojo domeno, s svojim neprimernim obnašanjem in besedičenjem odganjajo dekleta „nižjih“ slojev. G. Rus je v Kranju gotovo ena najsimpatičnejših oseb in je priljubljen pri vseh slojih prebivalstva in ni ga, ki bi mu mogli očitati, da ni demokrat. Da se je povzdignila pesem in glasba sploh v Kranju tako visoko in pa, da imajo koncerti „Čitalnice v Kranju“ toliko privlačno silo, je njegova zasluga. Se vemo, kako je bilo pred dobrim letom, ko je hotel g. Rus vsled nehvalečnosti gotovih kranjskih meščanov, ki so znali pač zabavljati, ne pa ceniti požrtvovalnosti in dela g. Rusa, opustiti sploh še nadaljnje vodstvo pevskega zbora in je potem skladatelj g. Emil Adamič, ki gotovo pozna izredne zmožnosti g. Rusa, v „Gorenju“ sam pozval in rotli kranjske meščane, naj bodo hvaležni g. Rusu in naj cenijo njegove zasluge. Zato je na vsak način krivično, da se ga sedaj na tak način napada in pričakujemo, da vsled tega ne bo izvajal kakih konsekvenc, pač pa še nadalje ostal na svojem mestu kot pevovodja. Pri nas se veliko premišlja in študira, kako bi se meščani bolj podemokratili in kako bi se prepad, ki zija med takozvano inteligenco in ljudstvom, premostil. Iščemo se po vzrokih, dolži se razne osebe, društva, seveda dostikrat popolnoma neopravičeno, Ker pa se s tem, da pove vsakdo svoje mnenje, več doseže, kot pa s samim zabavljanjem, povem naj še jaz svoje. Da so pri nas take razmere, nosi veliko, mogoče največjo krivdo veliko premajhna čitalniška dvorana. Ker ista nikakor ne zadošča, da bi dobili v njej recimo pri kakšni predstavi vsi prostora, treba je predstavo ponoviti, obiskovalci se razdele, no in odbor sam jim pride na pomoč; razdeli predstave prvi večer, za „inteligenco“, drugi dan pa za „ljudstvo“. Razdor je tu in dokler bo razdelitev taka, bo tako ostalo. Upoštevati moramo še, da se ponavlja to že leta in leta in če pomislimo, da tvori „Čitalnica“ nekak centrum družabnega življenja, ne smemo se čuditi, če se ta razdor prenaša iz čitalnične dvorane v vse naše javno in zasebno življenje in vsvarja razmere, kakršne vladajo žalibog danes pri nas. Odpomoči bi se dalo temu morebiti na ta način, da se priredita kot sedaj dve ali več predstav, cene naj bi pa bile vedno enake, nekoliko nižje, ko pri predstavah za inteligenco in nekoliko višje, ko pri predstavah za ljudstvo. Prva polovica sedežev naj bi bila razmeroma dosti dražja, ko druga; pridevek „ljudska predstava“ naj bi odpadel. Dalje naj bi se koncerti pri pogrnjenih mizah v čitalniških prostorih v bodoče opustili, ker so zadnji premajni in ker prihajajo k njim navadno nabolj „nobli“ ljudje, katerim se ne zdi noben poklon dovolj globok in znajo tudi sicer predvsem neznane ljudi izbornu prezirati, tako, da ostane

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetek.

— Katero resnico?
— Vse, kar veste o Rolandu. Meni so rekli, da je bil pomiloščen, in je zbežal iz Benetek, in nato umrl. Vse to je laž. Resnico hočem! Govori! . . .
— Pa če nočem govoriti?
— Potem umrež!
Imperija je stresel strašen smeh.
Leonora je počasi potegnila iz svojih nedrih bodalce in dejala:
— Pri svoji ljubezni se ti zaklinjam, da te zakoljem, ako mi ne poveš resnice.
Imperija je pogledala okrog sebe. Ta soba ni imela nobenega okna.
Imperija je bila močna. Bila je velike in krepke postave ter dobro razvitih prs. Leonora je bila drobna, vitka in prožna kakor trstika. Bili sta kakor živo nasprotje rimske in benečanske lepote, prva vsa robustna moč, druga vsa prožnost in elegantnost.
Z naglo gesto je kurtizana otrešla plašč, ki je odeval njene rame; prikazala se je njena smela rast in njeni mogočni boki. Obenem je odvela, ali bolje, raztrgala modrec, ki je pokrival njene trde prsi, kakor izklesane iz granita, ter je izdrla iz nje močno bodalo.
Nato je skomizgnila z ramami ter dejala:
— Smilite se mi, milostljiva, ker si domišljate, da je prišla Imperija neoborožena v Altierovo hišo! . . . S poti torej, sicer ste mrtvi! . . .
Namesto odgovora je Leonora iztegnila svojo roko nazaj ter zapahnila vrata s krepkim zapahom.
Zenski sta si stali zdaj nasproti, jeklo proti jeklu, oko proti očesu, in sta se merili kakor dva dvobojevalca.
Nehote sta zavzeli vsaka zase nekaj bojnih nastop.

Vsaka izmed njiju je dobro vedela, da pride iz te sobe le kot mrtva ali kot morilka.

Stopila sta vsaka za korak proti drugi — obedve tako blede in tako krčevito napetih udov, da bi jih bil skrit gledalec lahko imel za dvojce kipov, ki jih je nekdo v njiju divji pozi odel z oblaci.

Kurtizana je nenadoma bliskovito zamahnila. Njena roka se je dvignila, bodalo je zažvižgalo in udarilo. Ženska je besno zarjula. Kajti njena roka se je šle tisti hip začutila kakor ujeta v primažu. Leonora je bila videla prihajajoči udarec; ni ga marala odbiti, nego je popadla Imperijino zapestje.

Kateri parokszalim sovraštva in obupa ji je dal neverjetno moč, ki jo je pokazala v tem trenutku? . . . Obdržala je nasproti ničeno zapestje v svojih drobnih, nežnih rokah, ter ga stiskala, gnetla in zavijala . . . dokler ni Imperija zakričala od bolečine: orožje ji je padlo iz roke, in opotekaje se, mrtvaškobleda, je jela iti nazaj; Leonora pa ji je nastavila bodalce na grlo.

A vse to se je zgodilo zbliskovito naglo.
Kurtizana se je umikala, Leonora pa je šla venomer proti njej.

Naenkrat je Imperija omahnila in se zgrudila na kolena. Še tisti hip je bila Imperija nad njo. Ost njenega bodala se vgreznila v meso . . . Mramorno grlo kurtizane je pobarvala izpod kože kri liki tekoč rubin, in se pocedila po vratu.

Hropeča, razorožena, blazna od groze, je ležala Imperija pod svojo naspotnico.

Leonora je klečala na njenih prsih ter jo držala z eno roko — z eno tistih svojih nežnih rok, ki so bile zdaj ojeklene! — a z drugo je pritiskala bodalo . . .

— Milost! je zarjula kurtizana.

— Ali boš govorila? je vprašala Leonora z glasom, ki ga ne bi bil nihče spoznal, da je nje.

— Da! je zahropela Imperija.

— Bodalce se je ustavilo. Sledila jo kruta minuta, v kateri je Leonora mislila, da jo bo nenadoma zapustila vsa njena moč. Napela je vse svoje sile; strašna v tem nadčloveškem naporu, je gledala nasprotnico z očmi, ki so liki dva oglja žarele na njenem smrtnobledem obrazu.

— Govori torej! . . . Kje je Roland?

— V Benetkah . . . pod imenom . . . Ivan di Lorenzo.

— Odklej?

— Nedvomno, odkar je ušel . . .

— Ušel? . . . Odkod? . . .

Govorila je kakor v fastastnih, grdi sanjah. In tudi odgovore je poslušala kakor v snu. Ni se ustavljala, da bi razmišljala, čudila se in ugibala . . .

— Iz beneških temnic! je odgovorila Imperija.

— Ali je bil v temnicah?

— Da!

— Kako dolgo?

— Od tiste noči, ko so ga prijeli.

— Kdaj je ušel?

— Pred dobrimi šestimi meseci.

— Po kaj si ti prišla semkaj?

— Obvestit Altierija . . .

— Koga si še obvestila?

— Dandola.

— Mojega očeta . . . Dobro! Kaj sta sklenila?

— Prijeti ga.

— Kdaj to?

— Čim prej.

— To je vse, kar veš?

— Da! . . . Vse! . . .

Imperija je to poslednjo besedo bolj dahnila, kakor je zahropela. Bila je na koncu svojih sil. Gnev, sramota in groza so bile izrpane to silno naturo: omedlela je.

Leonora je vstala in pogledala okrog sebe.

Avtomatsko, z mašinalnimi gestami, z mirnostjo in točnostjo, razodevajočo napetost duha, ki jo je bila sposobna bliskoma ubiti na mestu, je šla Leonora k nekemu zastoru ob steni, ki je bil pripet s svilenimi vrvicami; s svojim bodalcem je odrezala te vrvice; nato se je vrnila k Imperiji, zvezala ji roke in noge ter ji z njeno šerpo zamašila usta. To storivša, jo je prišla za rame, zavlekla jo v sosednji kabinet, zaklenila kabinetova vrata z dvakratnim obratom ključa, vrnila se v sobo in se zgrudila na naslonjač.

Še isti hip pa je vstala, pritiskala si roke na čelo in začela vsa zmedena:

(Dalj.)

vsakdo doma, kot pa da bi k njim prisedel. Opozarjamo na zadnji letošnji tak koncert, kako počasi se je polnila dvorana, in šele, ko je vino storilo nekaj svoje dolžnosti, poživila se je nekoliko družba. Sploh naj bi se delalo na to, da se nabere čim največ ljudi, treba najeti zadosti velike prostore, da se potem „višji sloji“, drage obleke itd. v množici porazgube.

Slovanski jug.

Srbska kabinetska kriza. Zgodilo se je natančno vse tako, kakor smo mi pisali. Naše izvirne informacije so namreč poročale, da do obiska kralja Petra vkljub temu, da je bilo že vse določeno, sploh ne pride. In res se je zgodilo tako. Potem smo trdili, da kabinet Nikole Pašića radi afere povodom odpovedi obiska kraljevega ne bo demisioniral. Dočim so vsi drugi listi poročali iz Beograda, da je kabinet Pašić - Milovanović nevzdržljiv za to, ker so v vprašanju obiska kralja Petra njihovi načrti padli pred voljo naroda in javnim mnenjem, smo mi trdili nasprotno. Vedeli smo, da je srbska vlada že s tem dobila igro pri avstrijski vladi, ker je dunajska vlada načrt o obisku kralja Petra pri avstrijskem cesarju z vso gotovostjo sprejela in je pozneje cesar sam izrazil svoje odkritosrčno obžalovanje, da ne pride do obiska in nado, da ga bo srbski kralj vendar v jeseni obiskal. S tem je bilo jasno, da srbska vlada pravzaprav niti trenutek ni bila v nasprotstvu z mnenjem svojega naroda. To svojo solidarnost z narodom je končno manifestirala pred celo Evropo in pred tem dejstvom so poklonili glavo tudi dunajski vodilni krogi. Zato je bilo jasno, da Pašićev kabinet ne demisionira, ampak se še bolje učvrsti. V tem smislu sta te dni ministrski predsednik Pašić in zunanji minister Milovanović demistirala v dunajskih, budimpeštanskih in belgradskih listih vse vesti, ki so govorile o demisiji srbskega kabineta. V kabinetu, posebno med zunanjim ministrom Milovanovićem in ministrskim predsednikom Pašićem, vlada popolno soglasje. Zgodilo se je vse po naših informacijah.

DNEVNE VESTI.

Ljubljanske občinske volitve ne morejo biti razveljavljene in ako bi tudi bile, nima narodno-napredna stranka nobenega povoda bati se novih volitev, kakor niti klerikalci ne morejo upati, da bi imeli od novih volitev kakih koristi. Zakaj so se torej pritožili in zakaj zahtevajo razveljavljanje volitev? Odgovor na to vprašanje je zelo lahek: Klerikalci, ki vedno govorijo o svojem velikem prijateljstvu do Ljubljane, ne želijo, da bi zavlada v Ljubljani redne razmere, ker se pod Lašchanom prav dobro počutijo in bi se najbrže ravnokotno dobro počutili tudi pod kakim dr. Egerjem ali drugim katerim članom nemškega „Volksrata“.

Na pravičnost se prav rad sklicuje „Slovenec“ kadar brani volilni red za ljubljanski občinski svet, po katerem pride v ljubljanski občinski svet sedem Nemcev in pravi, da bi bilo za Slovence velikanske važnosti, ako bi imeli proporcni volilni red tudi v Trstu, Gorici, Celju, Mariboru itd. To je res in v tem slučaju bi tudi mi bili za proporcni sistem v Ljubljani, ali v glavo nam ne gre, zakaj bi bili najbolj pravični samo Slovenci, ki smo najbolj zatiran narod v Avstriji in pravični v Ljubljani napram Nemcem, ki nam ne privoščijo tam, kjer smo v manjšini, niti najprimitivnejših pravic. Sicer pa pustimo na

stran proporcni sistem in vprašajmo klerikalce: s čem opravičujejo pluraliteto in pogoj, da morajo bivati oni, ki ne plačujejo davkov, tri leta v Ljubljani, ako hočejo imeti volilno pravico? Je to tudi moderno in pravično?

To je pa vendar preveč. da se „Slovenec“ sklicuje na „Grazer Tagblatt“ ko hoče dokazati, da „Jutro“ škoduje Ljubljani. „Grazer Tagblatt“ se nekaj ujeta radi naših člankov povodom odpovedi potovanja kralja Petra v Budimpešto. Na organ ljubljanskih kazinotov se mi niti ozirali ne bi, „Slovenec“ pa moramo povedati, da mi ne moremo in nečemo pisati tako, da bi bili s pisavo „Jutra“ zadovoljni — nemškonačionalni listi, ki bodo s Slovenci sploh zadovoljni samo, ako se ponemčijo. Bi morda „Slovenec“ tudi to hotel?

Ostudne klerikalne laži. V petek po onem Šušteršičevem shodu v Unioni čul se je po Ljubljani in posebno še po tobaki tovarni med Šušteršičevimi amačkonkami vse vprek glas, da so gđc. Manico Komanovo iz Uniona „vun vrgli“. Mi smo gđc. Komanovo vprašali kaj je na tem resnice, na kar nam je ona smehljaje pojasnila, da v četrtek zvečer, ob času, ko se je vršil Šušteršičev shod, ona niti v Ljubljani ni bila, ampak se je mudila pri svoji bolni materi v Št. Vidu. — No, klerikalna svojat mora biti že prebito na psu, da skuša s tako ostudnimi lažmi smešiti napredne ljudi. Šušteršičeve amačkonke naj se pa s svojim „dičnim“ vojskovodjo vred kar pod nosom obrišejo, da bi koga „vun metali“, kajti naše napredno misleče ženske si smatrajo preveč pod svojo častjo, da bi se količkaj bližale lažnjivim klerikalnim ostankom!

Pojasnilo. G. V. F. Jelenc nam izjavlja z ozirom na feljton „Naša letošnja sezona“ sledeče: 1. Nisem v nikaki zvezi s tem feljtonom in ga tudi nisem napisal. 2. Da se ni upriporila v letošnji sezoni moja drama „Na vasi“ ne zadene ravnateljstva nobena krivda, pač pa so nastale druge ovire, ki so onemogočile uprizoritev.

Ljudski shod v Mostah. V nedeljo dne 30. aprila se je vršil zelo množestveno obiskan shod v gostilni pri Miškotu. Shoda so se udeležili pristaši narodno-napredne in socialistične stranke v res velikem številu. Kot prvi govornik je nastopil g. urednik Pustoslavšek, ki je v jedrnatem govoru ožigal vse lumparije klerikalcev pri zadnjih občinskih volitvah v Mostah. Zavzemal se je za skupni nastop naprednjakov in socialnih demokratov. K besedi se je prigrabil nato g. prof. Reiser, ki je opozarjal na eno najnevarnejših strani klerikalizma, namreč na dejstvo, da klerikalci namenoma drže ljudstvo v neumnosti, da lažje nad njim vladajo. Zato so pa zakleti sovražniki šole in vsake prave vzgoje. Kot socialističen govornik je nastopil g. Petrič, ki je pogreval stare in prastare grehe narodno-napredne stranke. Njemu je odgovarjal odvetniški kandidat g. L. Lotrič, ki je posebno poudarjal, da je nujno potrebno, da pri prihodnjih občinskih volitvah korakajo naprednjaki in socialisti sporazumno v boj proti skupnemu sovražniku, klerikalcem in to potom odkritosrčnega kompromisa; klerikalci hočejo ubiti vsakega, ki ne gre z njimi. Tlačijo naprednjake in socialiste. Zato pa se bo pri prihodnjih volitvah šlo predvsem v boj proti njim, ki odrekajo svojim političnim nasprotnikom sploh vsako politično svobodo. Zato pa je v interesu obeh tlačnih strank, da se potom poštenega kompromisa borite skupno proti skupnemu sovragu.

Volilcem kolizejskega okraja je volilni imenik za državnozbornske vo-

litve na vpogled v gostilnah: danes pri Novem Svetu, v sredo pri Figovcu, v četrtek pri Fortuni, vsakokrat od 8. do 9. ure zvečer.

Cvet ljubljanskih klerikalnih „uradnikov“: Fortič, Volta, Kristan, Antončič in podobni šribarji vohunijo okrog po gostilnah in kavarnah ter kujejo ovadbe proti naprednjakom zaradi zadnjih demonstracij. Policija jim bo šla pa pod Lavterjem seveda na roke! Naprednjaki, pazite se teh ljudi!

So že tu! Kdo? No, židovski kljunači, t. j. agenti dunajskih konfekcij. Uradniki, pozor pod to sleparsko čifutsko sodrgo.

1. majnik je proslavilo socialno-demokratsko delavstvo včeraj s shodom, ki se je vršil ob 10. uri dopoldne v areni „Nar. doma“. Govorila sta A. Bartel in Petrič o pomenu praznovanja prvega majnika in zahtevah delavstva. Pevski zbor „Vzajemnosti“ je zapel tri zборе. Shod je bil prav dobro obiskan. — Popoldne je bila veselica v restavraciji „Internacional“ na Resljevi cesti.

Jurjevanje na ljubljanskem Gradu je vkljub zelo nestanovitnemu vremenu privabilo prav mnogo ljubljancov. V raznih grajskih prostorih so se naselile gostilnice, na grajskem dvorišču pa so razpostavile svoje šotore Ciril-Metodove podružnice (Št. Peterska in Št. Jakobsko-Trnovska), kjer so bili na prodaj „odpuski“, jestvine itd. Povsod je vladalo prav veselo in živahno življenje do poznega večera.

Češki ženski list „Právo Ženy“ se v dveh člankih v zadnji številki (z dne 29. aprila) peča za ljubljanskimi občinskimi volitvami, posebno vkolikor so na njih bile udeležene žene. List pravi, da se je napredno ljubljansko napredno žensko „hrabro držalo“ in končuje tako-le: „Nas pri stvari veseli zavest, da je uspeh glasovalne pravice žen v Ljubljani zadovoljiv, da so žene pokazale pri nje vršitvi narodno in politično zavednost in da se oglašajo v vrstah naprednjakov glasovi, da bi se tudi pasivna volilna pravica, t. j. pravica biti izvoljena, obnesla. Slovenskim pogumnim sestram kličemo Na zdar!“

„Slovanski jug“. Pod tem naslovom je izdala veleugledna češka revija „Rozhledy“ brošuro, v kateri je par lepih in preglednih informativnih člankov o južnih Slovanih. Uvodni članek „Ven — v slovenske dežele“ je napisal V. Klotáček, članek o Slovincih L. Brunčok, o Hrvatih in Srbih dr. J. B. Novák in članek „Dubrovaška paroplovba“ J. Jasy. — Cena brošure, ki jo prav toplo priporočamo, je samo 60 vin.

Slovenski zemljevid, ki ga izda Matica Slovenska, je po izjavi vojaško-geografskega zavoda z generalne karte že pretiskan. Ravnokar se prevaja nomenklatura. Prve korekture prejme Matica v šestih tednih.

Akademsko društvo slovenskih tehnikov na Dunaju. II. redni občni zbor društva se vrši v soboto, 6. maja t. l. ob osmih zvečer v restavraciji „J. Stanek“, IV., Schleifmühlgasse 6. Prijatelji društva dobrodošli!

Nov moderni hotel v Postojni. Ker se razvija v zadnjih letih tujski promet v Postojni neprisrčljivo hitro in uspešno, vsled tega je sklenila na svojem zadnjem občnem zboru prva češka delniška družba za gradbo hotelov na obalah Jadranskega morja, da sežida v Postojni velik, vseskozi moderno opremljen hotel. Obenem pa hoče razviti na Češkem, Moravskem, Poljskem, Ruskem, kakor tudi v južnoslovenskih deželah uspešno reklamo za obisk Postojnske jame. Na ta način bodo našli tudi naši bratje Slovani

primerno zavetje v naši notranjski metropoli. Hotel bode sezidan do spomladi leta 1913.

Šolsko poslopje v Prulah in državno obrtno šolo na Mirji so začeli ometavati. Oba zavoda bosta to poletje dovršena in opremljena.

Plavajoči bager bo podjetnik Czechowiczka dal ravnokar izgotoviti. Barka je v Prulah že stesana. Rabila ga bo trdka pri poglabenju obeh kanalov.

„Na smrt obsojeni“ V soboto uprizore v areni „Narodnega doma“ ljubljanski diletantje narodni igrokaz v 3. dejanjih „Na smrt obsojeni“. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina 30 v. — Na sporedu je tudi komičen prizor „Oškantni ženini“, prosta zabava in ples. Udeležite se polnoštevilo te prireditve!

Ciril-Metodova podružnica v Štepanji vasi, ki je lansko leto dosegla jako lep uspeh, se zaveda tudi letos svoje naloge in jo hoče kolikor mogoče častno rešiti. Radi tega priredi takoj v prvih dneh spomladi, 7. maja, zelo zanimivo veselico na novo ozelenem vrtu g. Antona Novaka v Štepanji vasi. Štepanjski narodni delavci so se tudi to pot potrudili, da bo nudila prireditev kar največ zabave in razvedrila. Kakor kažejo priprave bo ta veselica prekašala vse prejšnje. Toda, kaj bi vam naprej pravili! Najbolje naredi vsakdo, če se pride sam pripraviti. In mi tudi upamo, da bodo pohiteli imenovani dan ljubljancani mnogoštevilno med nas, da se navzi-jejo pomladanskega veselja v krásni naravi in se navdušijo z nami za narodno delo. Pridite torej vsi, da se razvedrite v naši sredini!

V zahvali Windischer so bila po pomoti izpuščena imena zdravnikov iz Leonišča gg. dr. Jenkota in dr. Šlajmerja ter zdravnika g. dr. Oražma, ki so se trudili na vso moč in so zastavili vse sile, da bi ohranili blagega Arnošta še pri življenju, če bi sploh to bilo mogoče.

Ljubljanska kreditna banka. V mesecu aprilu vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 2,343.742 K 12 vin., dvignilo pa 2,356.965 K 11 vin. Skupno stanje koncem aprila 13,609.157 K 42 vin.

Slovenska Filharmonija koncertira danes v hotelu „Južni kolodvor“ (Avgust in Leopoldina Stelzer, poprej A. Seidl), Kolodvorska ulica št. 43. Začetek koncerta ob pol 8. uri zvečer. Pri ugodnem vremenu se vrši koncert na vrtu, ob slabem vremenu pa v notranjih prostorih hotela. Vstopnina prosta.

Kinematograf „Ideal“ nam nudi te dni dve velikanski senzacijski sliki in sicer je na popoldanskem vspe. edu jako zanimiva predstava „Električni smrtni ples“, zvečer ob 7. 8. in 9. uri pa samo za odrasle senzacijska drama „Bela sužnja“, ki je po vseh mestih vzbudila splošno zanimanje. Tej predstavi se doda tudi električni smrtni ples.

Grand Elektro-Bioskop kinematograf I. Bachmayer v Lattermannovem drevoredu pričinja danes z novo serijo predstav, izmed katerih bode te vzbujali posebno zanimanje točki: **Silkovita Japonska** (naravni posnetek) ter velika senzacna drama v 3 delih: **Bela sužnja.** Poleg naravnega posnetka: **Kavalerijska šola v Saumuru,** vsebuje ta serija predstav tudi več velekomičnih burk itd. Prva predstava ob pol 7. uri druga ob 8. uri zvečer. V petek se prične nova serija: **Pariški večeri,** toda le za odraslo občinstvo.

Slovenska sokolska telovadna vrsta za mednarodno tekmo v Turinu nastopi, kakor smo že objavili,

v četrtek zvečer ob pol 9. uri v telovadnici ljubljanskega Sokola v Narodnem domu. Naj nikdo izmed Sokolstva prijaznega občinstva ne zamudi te prilike, da se prepriča sam, koliko se je že doseglo na polju telovadbe. Vaje določene od mednarodnega tehniškega odseka za Turin so vrhunške in slovensko Sokolstvo jih zmore. Če doseže ta slovenska vrsta še kak drugi uspeh kot je ta, da se sploh udeleži te mednarodne tekme v Turinu, bo to temvečja čast za Sokolstvo in za Slovence v obče. Prispevke v podporo za pokritje stroškov sprejema Slovenska Sokolska Zveza.

Koncert „Glasbene Matice“.

Na koncertu „Glasbene Matice“, dne 10. maja se poleg drugih točk izjva najnovjša orkestralno delo skladatelja V. Parme „Povodni mož“, ki je skladatelj posvetil pevskemu zboru „Glasbene Matice“. Vsebinske te lepe Prešernove balade je sledeča:

Ljubljane so po svoji izredni lepoti slovele že od nekdaj; ali najlepša med njimi je bila Urška, ki se je svetila liki danica na obzorju ljubljanskega ženstva. Vse jo je gledalo rado marsikaki devici je solzilo oko ob izgubi ljubeča, kajti lepa Urška je z nedoljivo silo vlekla k sebi ves možski svet. Pa bila je Urška nevnana. Vedno premalo ji je bilo ljubih; nastavljala je svoje mreže vsepovsodi in skušala je vjeti vanje vse moške, ki so sloveli po lepoti. Ej, to vam je bila priljudna, ta Urška! Pa zvičajna tudi! Vnemati je znala staro in mlado, a znala je pravočasno tudi odrekati. Marsikak možak — speljan na led se je prijemal za glavo. Pa slednjič ga je staknila, ki ji je bil kos.

Nedelja popoldne je bila. Pod zeleno košato lipo na ljubljanskem trgu se je vse trlo lepotic. Na ples so bile

prišle. Neutrudno je igrala godba in vrteli so se lahkonomi pari. Lepoticam pa je kraljevala Urška, ki pa danes iz nagajivosti ni hotela plesati. Košarice je delila na desno, na levo! v robstvo je kovala srca starih in mladih. Vse popoldne so se trudili plesalci zamenjati; spraviti je niso mogli na ples. Večirilo se je že, ko se je Urška odločila plesati. Oko ji je iskalo plesalca. Obstalo ji je na junaku, sedečem ob rumeni mizi. Zavrelo je v nji, zakaj take moške lepote še ni gledalo njeno izbirno oko. Zarudi se, zapeljivo, poželjivo ga pogleda. Mladenič to opazi in se ji približa: „Čul sem o tvoji lepoti in gnalo me je k tebi, lepo, najlepše ljubljansko dekle.“ jo nagovori. „Smem li prositi za ples?“ To izgovorivši, se globoko prikloni, a ona mu poda roko sladko in smehljajoč, češ, da še danes ni plesala niti koraka in je resnično čakala le nanj. „Ali ne mudiva se sedaj!“ vzkligne vesela, „zakaj pozno je že in solnce že zahaja.“

Zavrtela sta se po podu kot dvoje zračnih teles. „Plesala sta, ko bi ju nosil vihar.“ Vse je ostrmel; godba je onemela, saj so prenehali godci vsi osupljeni, vsi začuden. Zažarelo je jezo oko mladeniča in zaceptal je z nogama rekši:

„Ne maram za gosli za bas, strun drugih, ko plesam, zapoje naj glas!“

Na mah je završal vihar. Obnebeje so zagrnili preteči, črni oblaki, zarjul je grom, zašumela voda, zatulil vihar. Lasje so stali pričujočim po koncu. Urška se, kaj je to? Kaj bo? Gorje? „Ne boj se,“ ji šepetče divji plesalec uho. „Kaj grom, kaj orkan, kaj šumenje vode! Sladko se je vrteti ob taki godbi v tako divjem plesu. Le urno, le hitreje, zakaj pozno je že!“

Urška je upehana do smrti. „Le malo postojva,“ prosi, „da se oddahnem, da se spočije trudna noga.“

Ali varljivo doni v uho:

„Ni blizu, ni blizu do bele Turčije, kjer v Donavo Sava se bistra izlije; valovi šumeči te Urška žele le urno, le urno obrni pete!“ —

In hitreje jo je zavrtel v ples, Dalje, dalje! Zmanjkalo je poda — le dalje!

Na bregu Ljubljane sta se divje vrtela. Bregu ni več. — Zašumeli so valovi . . .

Vzbuknila je voda na kvišku, začela je. Zazijal je črn vrtinec — v njem sta izginila plesalca. Zaman so gledali čolnarji po lepi Urški.

A. Rape.

Naša letošnja sezona.

(Dalje.)

V gđc. Šetfilovi je dobilo naše slovensko gledališče izbornu moč, ki se je prav odlično kvalificirala že pri prvem nastopu v Medvedovem „Kacijanarju“, dasi ji je tedaj naravnoslovenski jezik delal še dovolj težav. Ves njen izredni talent je prišel do prave veljave šele v „Tajfunu“, ko nam je podala z zrelo umetnostjo svojo Heleno, tip frivolne, lascivne demimondkinje. Njeni Mici v „Ljubimkanju“ bi za par njans več tiste izrazito dunajske vesele razposajenosti ne bilo v kvar. Felicie v „Neznanki“ in gospa Podolska v „Punčki“ sta bili vsaka zase kabinetska figura; epizodni ulogi sami na sebi, kateri je pa znala gđc. Šetfilova dvigniti iz malopomembnosti na visoko stopnjo. Za nastop v pomilovanjavedni bajzadi „Zakonskih metod“ smo gospodični menda že takoj po predstavi izrazili svoje sožalje; Sonja v „Arséne Lupinu“ je bila vseskozi posrečena kreacija, Betty v „Stebrih družbe“ bi mogla komaj najti boljše interpretinjo. Katjuša v „Vstajenju“ je bila poleg Helene drugi šef d'vence njene

umetnosti; od te uloge je pretekel cel mesec, da je dobila zopet priliko nastopiti v „Tajfunu“ in pokazati v trojni metamorfozi značaja tekome enega in istega večera svojo veliko igralsko nadarjenost. Njena „Marija Stuart“ je tretji veliki briljant v bisernem vencu od nje ustvarjenih figur; goslo Szentimay v Hercegovem „Dolovskem gradu“ je avtor očrtal začuda neverjetno in je sprememba njenega značaja od prvega akta dalje povsem nemotivirana in po psiholoških zakonih tudi nemožna; če se je nekonsekvenca karakterja na odru zdela manjša kakor v knjigi, je to velika zasluga gđc. Šetfilove, ki zna na primernih mestih še primernejše retuširati. Njena Elizabeta v Vrchlickega „Noči na Karštejnu“ je bila ljubezniva, prisrčna figura, ki je stala v drugem dejanju na višku; vojvodinjo Wando v „Psychi“ je opremila z izvrstno mimiko, osobito v dialogu z Braniewskim in pogodila alirp in manire visoke plemkine z isto preciznostjo, kakor v „Samosvojem“ značilne posameznosti, ki so lastne takšnemu značaju kakor je Rometova Ivanka. (Dalje.)

Poslano*)

Gospod medicinar Mirko Černič še vedno ne da miru. V zadnji (april-majevi) številki „Naših Zapiskov“ se je na koncu svojega „Dijaškega pregleda“ pobavil tudi z mano. Pravi, da sem takrat, ko sem govoril o nadstrankarstvu na narodno-radikalnih shodih, prišel vkljub svojemu pripadništvu k socialno-demokratski stranki v uredništvo „Slovenskega Naroda“ in sicer kot zastopnik mladine, kar je njihova znana trobenta na vseh narodno-radikalnih sestankih razglašala kot velik uspeh napram starinom. — Z ozirom na to najnovejšo imenitnost gospoda medicinar Mirka Černiča naj konstatiram sledeč: Gospod Mirko Černič še do danes ne zna (ne vem, ali je tako omejen, ali tako jezuitsko-zloben) razlikovati med strankarskim udejstvom posameznikov in stališče narodno-radikalne struje nasproti političnim strankam. Narodno-radikalna struja je izključno kulturna dijaška struja in ne mara kot taka delati nobene strankarske politike. Pušča pa posameznim svojim pripadnikom, da se politično udejstvujejo v katerisibodi politični stranki, ki ne nasprotuje njenemu kulturnemu programu. Če možganom gospoda Černiča ni to dovolj jasno, mu moram pač le izreči svoje globoko sožalje. — Kar se pa tiče drugega, meni naslovljenega očitka, ki sem ga sicer že tudi od drugih strani slišal, moram enkrat za vselej konstatirati, da se jaz v uredništvu „Slov. Naroda“ nikdar nisem smatral za zastopnika mladine, že zato ne, ker nikdar k mladini nisem pripadal. Kaj pa je ta ali oni o tej stvari razglašal na narodno-radikalnih sestankih, za to jaz čisto nič ne morem. Toliko v vednost gospodu Mirku Černiču in vsem tistim, ki so bili tega napakega mnenja, da sem jaz v uredništvu „Slovenskega Naroda“ imel kot nekakšen zastopnik mladine uveljavljati mladinske težnje.

V. M. Zalar.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, v kolikor določa zakon.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v zvezkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Omara za led se radi preselitve iz proste roke proda. Bohoričeva ulica 3. 86/1—3

Stanovanje z dvema sobama, kuhinjo in drugimi pritliklinami se odda s 1. majnikom. Stranke brez otrok imajo prednost. Poizve se hotel Vega Spodnja Šiška.

Mlad kličavčar se sprejme kot kurjač k parnemu kotlu. Naslov pove „Prva anonimna pisarna“. 245/3—1

Motorno kolo „Neckarsulm“ se po ceni proda. Kje pove Prva anonimna pisarna, Francišanska ulica 8. 246/3—1

V slovenski modni trgovini O. Jezešek na Mestnem trgu kupiš najceneje, zato jo vsakdo pri nakupovanju upošteva. 70/10—1

Pristen hrnovec iz lastne kuharje po 2 K liter se dobi pri J. Jurci na Vrhniki. 62/3—1

Elegantno meblirana mesečna soba s posebnim vzhodom se takoj odda. Slomškova ulica št. 6. pritličje. 249/1—1

Mirna stranka, dve osebi išče stanovanje z 1 sobo in kuhinjo za avgust. Ponudbe sprejema „Prva anonimna pisarna“. 250/3—1

Lepo stanovanje s tremi sobami in pritliklinami, solnčnato se odda za avgust termin mirni stranki, Vrhovčeva ulica 9. 240/3—1

Lepo stanovanje z dvema sobama in pritliklinami se takoj odda. Poizve se pri M. Sokliču Trnovo Ljubljana. 251/1—1

Hiša s tremi stanovanji, lepim vrtom je naprodaj v ljubljanskem predmestju. Naslov pove upravništvo „Jutra“. 88/4—1

Štija za vsako delo išče posla pri strankah. Ponudbe sprejema upravništvo „Jutra“. 89/1—1

Hiša s trgovino na Zaloški cesti se zelo ugodno proda. Informacije daje Marija Peklar Novi Vodmat. 252/1—1

Mala trgovina (špecerija) je naprodaj na Žabjaku št. 3. 92/1—1

Stanovanje z eno sobo, kuhinjo, kletjo in dvorano se takoj odda, ali s 1. junijem. Novi Vodmat 142. Pripravo na penzioniste. 90/2—1

Brnovec domač, najfinjši se ceno proda. Pojasnila iz prijaznosti pri Peter Primožiču Medvode. 91/1—1

Kdor išče ali oddaja kako službo, kdor hoče kaj kupiti ali prodati, doseže to najbolje, ako inserira

v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo se plača samo 5 vinarjev.

Zahvala.

Povodom prebriske izgube našega preljubega očeta oziroma starega očeta, gospoda

Ivana Brüfacha

oficijanta c. kr. deželne vlade

izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo za vse izraze sožalja in iskrenega sočutja kakor tudi slavni c. kr. dež. vladi in cenj. kolegom za darovane vence.

Osobito se zahvaljujemo gospodu grofu K. Küniglu, c. kr. okr. glavarju, gosp. J. S. Hauffenu, c. kr. dež. sod. nadsvetn. g. Ferd. Leskeju, c. kr. deželne vlade pis. rav. ravnatelju ter sploh vsem gg. ki so draga pokojnika spremlili k večnemu počitku.

V Ljubljani, 1. maja 1911.

Žalujoči ostali.

Koncert

restavracija „Črni orel“, Gosposka ulica št. 3. Vsak dan damski tercet. Pri navadnih cenah.

Preklic.

Izjavljam, da nisem nikak plačnik za dolgove moje žene Helene Levičar roj. Podpac Krmelj, 28. aprila 1911.

Ivan Levičar, trgovec in posestnik.

Prostovoljna dražba

Dne 4. t. m. od 9. ure zjutraj naprej se bode prav ceno prodajala hišna oprava, okna, vrata i. dr. Ulica na Grad št. 6.

O. Bračko

Ljubljana, Dunajska cesta št. 14 priporoča p. n. občinstvu svojo specijano trgovino z ročavicami, parfumi itd.

Vnanja naročila se točno in solidno izvršujejo.

Prevzamem

gostilno

na račun, ali v najem v okolici Ljubljane, blizu kakega kolodvora, ali tovarne. Ponudbe na uprav. „Jutra“.

Ljubljanske Benetke zopet odprte.

Klavirje, pianine in harmonije

le prvih svetovnih tvrdk na obroke po K 18.—

Ravnokar največja zaloga malo časa izposojenih pianinov po jako nizki ceni.

ALFONZ BREZNIK, Kongresni trg 13, učitelj „Glasbene Matice“.

Išče se

zastopnik

ki se sprejme event. tudi kot

kompanjon

za dobro vpeljana anonimno podjetje v Ljubljani. Kapitala se ne zahteva, le trgovsko znanje in dobre reference.

Pismene ponudbe na Prvo anonimno pisarno v Ljubljani, Francišanska ul. 8.

Modni salon

Ivane Schiller

Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 31

priporoča vseh vrst

slamnikov.

Sprejema sva popravila.

Išče se

kočijaž

na grajščino blizu Ljubljane, ki mora biti pošten, trezen, marljiv in zanesljiv, vaje konj in snajenja konjske oprave, vozov itd., kakor tudi več poljedelskega dela, samski in ne pod 30 let star. — Plača po dogovoru prav dobro. Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Restavracija

Laška kuhinja

Šelenburgova ulica 7 nasproti glavne pošte. P. n. gostom se priporoča pristno na novo došlo vino

„Brioni“.

Vsak dan razne sveže morske ribe. Danes sardelce, sipe, peresa in morski slanki. (Risotto).

Zboljšana Kneipova metoda in ventilirane spalne čepice

so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti nervoznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju, vroči glavi in posledicam, izpadanju in osivelosti las. Čepica pomiri živce in prozračno dobro spanje in spočito glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo K 6—

1 „trojno“ „8—

Bálzam pospešujoči rast las in brade

z uporabnim navodilom

1 stekleničica K 2—

1 „trojno“ „4—

1 „trojno“ „6—

Naročila iz province po pošti le proti povzetju.

Zavoj in spremnica 30 vin. Pri naročilu čepice naj se navede obseg glave.

P. Frötscher, Dunaj III.,

Barichgasse 17.

Najboljše odgovori „Slovenca“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Pichler, Kongresni trg.
Češark, Šelenburgova ulica.
Dolencec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Sajd, Dunajska cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šuble, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivol, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Stiene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleinsteln, Jurčičev trg.

Wisiak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Šitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode, Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Blizjak, Zaloška cesta.
Remžgar, Zelena jama.
Bič, Zaloška cesta.
Sveteck, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Štravs, Škofja ulica.
Zadel, Karlovska cesta.
Likar, Glinice.
Sterkovič, Dunajska cesta.

P. N.

Usojam si slavnemu občinstvu najuljudneje naznaniti, da sem otvoril v ponedeljek dne 1. maja

trgovino

s specerijo in jestvinami na Dunajski cesti, nasproti kavarne „Europa“.

Priporočam se slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk in beležim zagotovljaje najboljše in najsolidnejše postrežbe

z odličnim spoštovanjem

Janko Stupica.

Tovarniška znamka „IKO“.

Specialiteta: edina slovenska ura za telovadce. Doil se samo pri tvrdki: H. SUTNER, Ljubljana, Mestni trg in Sv. Petra c.

Lastna tovarna ur v Svici.

Julij Meinl

uvoz kave in velepražarna. Nova podružnica v Ljubljani Šelenburgova ul. 7

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Temni oblaki na Daljnem Vzhodu.

Petrograd, 1. majnika. V provinci Sečuan na tibetanski planoti hodi okoli 10.000 lačnih mož in žena po vaseh in ropajo vse, kar dobe pod roke. Podrli so tudi že več jetnišnic in jetnike oprostili. Kitajske čete, ki so bile odposlane proti upornikom, so dosedaj vse odpovedale pokorščino in pristopile k upornikom.

London, 1. majnika. „Times“ poroča, da se je v raznih kitajskih provincah uprlo nad 20.000 Kitajcev, ki hodijo požigaje in ropajo po deželi. Vsa uporna masa je na potu proti Cantonu.

Köln, 1. majnika. „Kölnische Zeitung“ poroča iz Petrograda: Ruski general Bastjanov je izjavil, da je vojna med Rusijo in Kitajsko neizogibna, in sicer nastopi že v najkrajšem času. Upati je, da bo Rusija zmaga, ker je Kitajska popolnoma nepripravljena.

Petrograd, 1. majnika. Po poročilih ruskih časopisov iz Mukdena je na Kitajskem izbruhnila revolucija. Proti Cantonu se drve kar cele mase upornikov, kjer se hočejo združiti s tamkajšnjimi revolucionarnimi bandami. Mase čakajo samo na migljaj, da zavzamejo mesto, če ne zlepa pa zgrda. Namen revolucionarjev je vreči sedanjo kitajsko dinastijo raz prestol.

Politična kramarija slovenskih klerikalcev.

Krakov, 1. maja. Kranjski klerikalci so pričeli svojo novo politično kramarijo in sicer to pot med Poljaki. Na poljsko-jugoslovanskih konferencah, ki se vrše te dni v Krakovu, zastopajo slovenski narod največji rimovci in internacionalci: kranjski deželni glavar pl. Šuklje, bivši poslanec Pogačnik in kranjski finančni minister dr. Lampe. Kot zastopnik slovenskih trgovcev in obrtnikov fungira podpredsednik ljub. trgovsko-obrtn. zbornice Ivan Kregar, kot zastopnik slovenskih Sokolov pa neki „Oberčuk“ iz Ljubljane. Hrvate zastopa največji hrvaški politični šarlatan Stipa Radič. Dr. Šusteršič je opravičil svojo odsotnost. Glavar Šuklje je na večerajšnji konferenci med Poljaki in Slovenci naglašal bomo slovensko zgodovino, dalje „velikanske“ zasluge (!) slovenskih klerikalcev za slovenski narod in je povdarjal potrebo zblizanja med Jugoslavi in Poljaki. Krakovski župan dr. Leo je izjavil, da Poljaki sicer niso nikak panslavisti, vendar pa čutijo potrebo zblizanja slovenskih narodov na vseh kulturnih poljih. V imenu slovenskih Sokolov je govoril ljubljanski „Oberčuk“, ki je zatajil slovensko čukarijo in povdarjal veliki pomen Sokolstva za slovenske narode. Na večernem banketu se je samo žrl in pilo.

Wionczek zopet kandidira.

Krakov, 1. maja. Vsepoljaki so sklenili, da bivšega državnozbornskega poslancu Wionczeka, ki je znan radi atere glede oddaj gostilniških koncesij, spet kandidiraja.

1. maj na Dunaju.

Dunaj, 1. maja. Praznovanje 1. majnika na Dunaju se je vršilo popolnoma mirno.

Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik dr. Ivan Lah. Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Kupujte „JUTRO“. Izvod samo 4 vinarje.

Pijte samo **Tolstovrško slatino** ki se narača v Tolstovrhu p. Guštanj (Koroš.)

Note za citre

dobi zastoj, kdor pošlje naslove citrarjev „Musikhaus Görkan“ Češko.

Oblastveno autorizirano in sodno zapriseženi

inženir Ig. Stembov

Ljubljana, Šubiceva ulica 5.

Prevzema stavbna vodstva, oddaja strokovna mnenja, izvršuje vsa v stavbno stroko spadajoče načrte, kakor n. pr. za visoke stavbe, vodovode, kanalizacije, ceste, regulacije, parcelacije itd.

Specialna trgovina finih ročnih del

Toni Jager

V Ljubljani, Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje
Plisiranje

Velik vrtni KONCERT

Slov. Filharmonije

se vrši

v torek dne 2. maja
v hotelu „Južni kolodvor“.

Začetek ob pol 8. zvečer.

Vstopnina prosta.

Ob slabem vremenu v notr. prostorih.

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu naznanjam da prevzamem s 1. majnikom t. l.

hotel in restavracijo

Južni kolodvor

Kolodvorska ulica, št. 43.

Radi neposredne bližine južnega kolodvora priporočamo posebno lepo opremljene sobe za tujce. Postrežba točna in po zmernih cenah. Izborna kuhinja ter pristna štaj. in kranjska vina. Za obilen poset se najljubše priporočata

Avgust in Leopoldina Stelzer.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljliva so **KINTA kolesa**. Najboljši jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Camernik
LJUBLJANA, Dunajska c. 9.
Special. trgovina s kolesi in posam. deli.
Izposojevanje koles.

Cognac Star, pristen destilat dalmatinskega vina je najboljše sredstvo za slabotne in rekonvalescente. Dobi se edino pri trvdki: **BR. NOVAKOVIČ, Ljubljana.**

Iščem pošteno, potrpežljivo

kmečko dekle

22 do 28 let staro, katero je vajeno v kuhi priprostitih in tudi boljših jedil ter zna tudi peči kruh.

Fran Švigelj, Breg pri Borovnici.

Stanovanja

z eno ali dvema sobama se oddajo na Poljanski cesti 60 in na Predovičevem Selu. Istotam se odda tudi mederno urejena

pekarija

in veliko

transito skladišče

ter

dve kleti.

Ilija Predović — Ljubljana.

TEODOR KORN

poprej HENRIK KORN

pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelovodov ter instalater vodovodov

LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10
Podružnica: Stari trg 9.

Priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrliljem, z

asbest - cementnim škrliljem (Eternit) patent Hatzek,

z izbočeno in ploščnato opeko, lekno - cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštne prosto.

Solnčniki,

radi velikanske zaloge po vsaki poljubni ceni.

Jos. Vidmar,
Pred škofijo 19.

Priporočamo novo trgovino z manufakturnim blagom.
Jesih & Windischer
Ljubljana
Stari trg št. 1
(prej bazar).
Postaja elektr. železnice.

2 nova moderna Seifert - biljarda.

Novo urejena **Kavarna „Central“** na sv. Petru nasipu 37 je vso noč odprta.

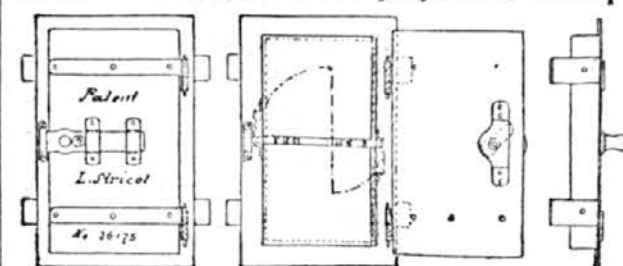
Solidna postrežba.

Slav. občinstvu se toplo priporoča s spoštovanjem

Štefan Miholič,
kavarnar.

2 nova moderna Seifert - biljarda.

Važno za inženirje, stavbne podjetnike, hišne posestnike in hišne upravitelje.

Proti sajam in prahu popolnoma varno zaprtimnik, kjer je vsaka nevarnost po ognju izključena, omogočujejo samo patentna dvojna

dimniška vrata

s trojnatin proti ognju varnim zatvorom.
(C. kr. avst. pat. št. 26.175 od 1. junija 1906.)

Konstrukcijo teh dimniških vrat, ki se lahko dajo vstaviti v novih ali pa že v starih poslopjih, so strokovnjaki že večkrat preizkusili in splošno pripoznali tem dimniškim vratom prednost pred vsemi drugimi. Prejeto magistralno priporočilo ta vrata z razpisom 21. avgusta 1907; deželni glavar kranjski pa z okrožnico z dne 11. maja 1908 vsem županstvom na Kranjskem. — Pojasnila daje **L. Stricel**, dimnikarski mojster.

Dobivajo se pri Lud. Striclu kakor tudi pri trvdki Avg. Žabkar. Ponarejanje patentnih vrat se kaznuje po patent. zakonu.

Obvestilo!

Ravnokar je prispelo **500 kamgarn** modnih oblek za gospode od K 10.— naprej.

Dober nakup brez konkurence.

Damska konfekcija

kakor krila in bluže po priznani nizkih cenah.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5.

Najbolj varno naložen denar!

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa do 31. dec. 1910 nad 564 milijonov K.

Stanje hranilnih vlog nad 40 milijonov K.

Rezervni zaklad nad 1.200.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, Prešernova ulica št. 3.

sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po 4 1/4% brez odbitka. Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti.

Za varnost naloženega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso davčno močjo. Izguba vloženega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi izključena vsaka špekulacija z vloženim denarjem.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa

Kreditno društvo.

Posoja na zemljišča po 5% in proti poplačevanju dolga po najmanj 1/4%. Dolžnik pa more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

ANA GOREC, Ljubljana

Dunajska cesta 16 (dvorišče Schneider & Verovšek).

Zaloga koles „Puch“, „Union“ in drugih znamk ter vseh posameznih delov. Najfinejše pneumatike.

Rabljena kolesa vedno v zalogi. **Izposojevanje koles.** Postrežba točna in solidna.

Priporoča se največja zaloga oblek za gospode in dečke.

Vedno najnovejša

konfekcijo za dame in deklice.

A. LUKIČ Ljubljana, Pred škofijo št. 19.

Solidna postrežba!

Nizke cene!

MAKSIMILIJAN SARTORY
: Ljubljana, Rožna ulica št. 15. :

Specijalist za instalacijo hišnih telegrafov, telefonov, strelovodov in napeljave električne luči, zdravniških aparatov in dentistiških motorjev za zobozdravnike.

Del. glavica: K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad: K 610.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2%.